

Régi-új vezetőség a Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetének élén

A küldöttgyűlés új céljai között a művésztörvény mielőbbi elfogadtatása, a zenekari és énekkari finanszírozás újragondolása szerepel

A Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete 2004. április 28-án tartotta meg ötvenként esedékes küldöttgyűlését, amelyen a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának képviseletében Vass Lajos politikai államtitkár is részt vett. A beszámoló az elmúlt évek munkáját és eredményeit értékelték, emellett az ország minden részéből összegyűlt szakszervezeti vezetők új tisztségviselőket is választottak. Az MZTSZ elnöke ismét Sólyom-Nagy Sándor lett, az alelnöki tisztséget a következő öt évben Varsányi Lászlóné és Brieber János látja el, a főtítkárt pedig továbbra is dr. Gyimesi László maradt. A küldöttek a következő esztendő fő céljairól és cselekvési irányairól is döntöttek. A legfontosabb tennivalók között a művésztörvény mielőbbi hatályba lépésének elérése szerepel, de szükség van a zenekari és énekkari finanszírozás újragondolására, a normativitás elvének alkalmazását vizsgáló ún. konszolidáció lépéseit kialakító egyeztetés vizsgálatára is.

A beszámoló szerint az elmúlt időszakban a szakszervezetnek a munkahelyek megőrzése, a „kárelhárítás” és „kárenyhítés” feladata mellett, illetve ezeket meghaladva, már a munkafeltételek, így különösen a közalkalmazotti bérek javítására – a korábbiakhoz képest is –, jóval nagyobb energiákat sikerült fordítania. A bérek növekedése mellett emelkedtek a különböző intézmények, így például a művészetoktatás, az önkormányzati zenekarok, énekkarok támogatási forrásai, és különösen jelentős növekedés történt a Nemzeti Filharmonikusok és a Magyar Állami Operaház támogatása esetében. Ezek a kedvező változások érezhetően javították a terület és az egyes intézmények bérátlagait is.

A másik legjelentősebb és pozitív változást az előadóművészi jogok fejlődése hozta. A legkevesebb eredményt a vendéglátás területén foglalkoztatott zenészek, különösen a cigányzenész foglalkoztatás terén sikerült elérni, de számos megoldandó kérdés maradt a könnyű műfaj, a jazz és nem utolsósorban a táncművészek támogatása, élet- és munkafeltételeinek lehetőségei körében is.

Az eredeti témák mellett a küldöttgyűlésen újdonságként merült fel a szociálisan nehéz helyzetű kollégákra való nagyobb odafigyelés, valamint a munkanélkülieknek nem nevezhető, de nagyon

alacsony jövedelemmel vegetáló énekes, szórakoztató és cigányzenészek helyzete.

E kérdések tekintetében határozati javaslatok is születtek:

„A küldöttértekezlet felkéri az elnökséget arra, vizsgálja meg, hogyan lehetne az ún. szakmai nyugdíjba vonuló táncosok számára a jelenleginél kedvezőbb feltételeket kialakítani.”

„A küldöttértekezlet üdvözli, és messze-menően támogatja a normatív támogatás elveit is magába foglaló zenekari, énekkari támogatási rendszer kialakítására irányuló kezdeményezést. A küldöttértekezlet hangsúlyozza azt, hogy kiemelkedően fontos szempontnak tekinti olyan műfajú együttesek bevonását is a támogatási rendszerbe (pl. big-band, nagyobb létszámú koncert-cigányzenekar), amelyek idáig ilyen támogatásban nem részesültek.”

Az általános kérdések közé tartoznak a közalkalmazotti intézmények, az érdekegyeztetés és a bérek kérdései, s ezek tekintetében a következő határozati javaslat született: „a szakszervezet az európai uniós csatlakozásunkkal is összefüggésben kiemelkedő jelentőséget tulajdonít a szociális párbeszéd intézményének. Kezdeményezi azt, hogy a művészeti és művészetoktatási területen nevesítsék magukat a szakszervezetünkkel, és más művészeti szakszerve-

zettel munkaadói szervezetként megállapodásra, kiterjesztett hatályú kollektív szerződés megkötésére jogosított szervezetek.”

„Szakszervezetünk továbbra is jogi és együttműködési követelménynek tekinti azt, hogy a közalkalmazottakat érintő, valamennyi szabályozási kérdés – még a döntés előkészítés szakaszában – az érdekegyeztetés keretében kerüljön egyeztetésre a szakszervezetekkel.”

Fontos általános kérdés még a személyi jövedelemadó kérdése is. Az erről született határozati javaslat szerint a szakszervezetnek ismételten kezdeményezni kell azt, hogy a művészeti tevékenységekből származó jövedelmeket az átalányadózás szabályaival lehessen elszámolni.

A klasszikus érdekvédelmi feladatok (a munkahelyek megőrzése, új munkahelyek kialakítása, a bérek emelése, nyugdíjkérdések, adózási kérdések) mellett a jövő legfontosabb kérdései közé tartozik a szakszervezet által is kezdeményezett művésztörvény mielőbbi hatályba lépésének elérése, a táncművészet és a táncosok tevékenysége feltételeinek javítását célzó az ún. Táncművészeti Kerekasztal és a minisztérium közötti tárgyalássorozat is. Ide tartozik a jazz képviselői és a NKÖM közötti tárgyalás arról, hogy e terület sajátosságait is figyelembe vevő támogatási

rendszer szülessen; a zenekari és ének-kari finanszírozás újragondolása, valamint a normatívitás elvének alkalmazását vizsgáló, az ún. konszolidáció lépéseit kialakító egyeztetés.

Egy másik fontos szakmai rész a művészetoktatás területe. Erről két határozati javaslat is született: „Szakszervezetünk ismételten kezdeményezi a művészeti iskolák megfelelő hangszer- és eszközellátása alapjainak kialakítását, továbbá az iskolai könyvtárak támogatását.”

„A küldöttértekezlet továbbra is fontosnak tartja azt, hogy a művészetoktatás gyakorlatának támogatása, az elméleti, tudományos és az ezekkel összefüggő szervezési feladatok ellátására megalkuljon egy művészetoktatási háttérintézmény.”

Az eddigi évekhez képest újdonságot jelent az az ötlet, hogy a szakszervezet internetes portált alakításon ki, működtessen, amelyre bármely előadóművész felteheti alkotásait, s ezeket ingyenesen

vagy díjazás ellenében letölthetik az érdeklődők.

A NKÖM képviselőjében résztvevő Vass Lajos politikai államtitkár is maradéktalanul egyetértett a megszületett határozati javaslatokkal, s biztosította a küldötteket arról, hogy jól állapították meg a szakszervezet és a minisztérium közös feladatait. Ezek közül az egyik legfontosabbnak a művésztörvény megvalósulását tartja.

R. Zs.

Több éves tervezhetőség, újfajta támogatási rendszer a cél

Fenyő Gábor lett a Magyar Hangversenyrendezők Egyesületének elnöke

A Magyar Hangversenyrendezők Egyesülete 1996. márciusában alakult azzal a céllal, hogy mind az előadók, mind a közönség érdekében tovább javítsa a hangversenyrendezés feltételeit. „A szervezet mindenekelőtt annak érdekében kíván tevékenykedni, hogy a hangversenyrendezést illető, magas szintű döntések kizárólag szakmai megfontolások, szempontok alapján szülessenek. Emellett javasoljuk a hangversenyrendezés támogatási rendszerének átalakítását, hogy az állami támogatás ne intézményhez, hanem feladathoz kötődjön, s elosztására pályázati úton kerüljön sor. Nagyon fontosnak tartjuk azt is, hogy a hangversenyek tervezése több évre előre történhessen, s ehhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a pályázati úton elnyert támogatások legalább három évvel korábban ismertté váljanak” – olvasható a szervezet állásfoglalásában. Az eddigi eredményekről, s a következő időszak terveiről, céljairól az egyesület nemrég megválasztott új elnöke, Fenyő Gábor beszél.

– Az áprilisi közgyűlésen Strém Kálmán, aki nyolc éven keresztül vezette a szervezetet, azért mondott le pozíciójáról, mert nem látta eredményesnek az érdekképviseletet. Nem könnyű feladat így átvenni az elnöki posztot....

– Sokat beszélgettünk erről Kálmánnal, s mivel évek óta tagként én is részt veszek az elnökség munkájában, magam is ismertem azokat a kezdeményezéseket, amelyek minden erőfeszítésünk ellenére sikertelenek maradtak. Mégis azt gondolom, elsősorban nem érdekképviseletként kell dolgoznunk, hanem szakmai szervezetként.

– De ezt a feladatot is el kell valakinek látnia, mert más szervezet biztosan nem fogja képviselni a hangversenyrendezők szempontjait...

– Így van, én is jól tudom, de az egyesület munkájában egyensúlyban kell lennie a szakmai és az érdekképviseleti feladatok-

nak. A szervezet nyolc esztendővel ezelőtt sajátos körülmények között született. 1989 előtt egyetlen monopóliumhelyzetben lévő, állami intézmény tartotta kézben az egész ország koncertszervezését, a Filharmónia. Budapesti székhelyű, jól felszerelt szervezet volt, amelynek voltak vidéki kirendeltségei is, és nem elhanyagolható mértékű állami támogatást kapott. Arról, hogy ez a rendszer jó volt-e vagy sem, lehet vitatkozni, egy biztos, számos pozitív és negatív vonással rendelkezett. A Filharmónián kívül mindössze néhány budapesti zenekar volt, amely önállóan, magának szervezte a hangversenyeket, s mivel köztük volt a MÁV Szimfonikus Zenekar is, s mint ennek az együttesnek a zenekari igazgatója, magam is rengeteg tapasztalattal gyűjthettem az évek során. Aztán 1990-től kezdve, amikor az állam fokozatosan visszavonult erről a területről is, és megkezdődött a privatizálás, akkor rövid

idő alatt nagyon sok magán hangversenyrendező iroda alakult, azok a zenei intézmények pedig, amelyek korábban is maguk rendezték koncertjeiket, számos olyan feladattal is szembesültek, amelyek előzőleg nem léteztek.

– Mi jelentett újdonságot a több évtizedes gyakorlatot követően?

– Korábban a saját rendezésű hangversenyeink egy részét a Filharmónia is átvette, s így lehetőségünk volt az ő szervezésükben még egyszer vidéken vagy Budapesten eljátszani ugyanazt a koncertet. Az együttműködés következménye volt többek között az is, hogy felléptethettünk a koncertjeinken olyan külföldi szólistákat, akiket a Filharmónia szerződtetett. Kedvezőbb feltételek mellett sokkal több vendég muzsikált velünk. (Ma egy-egy nemzetközi ranggal bíró vendéget szinte képtelenek vagyunk meghívni, hi-